

Tradiční úvodníkové představování šanghajské firmy sE Electronics (zaštiřované jménem věhlasného hudebníka, dirigenta a konstruktéra pana Siwei Zou) by už asi naše pravidelné čtenáře ničím nepřekvapilo. Kromě toho, že jsme se o ní v rámci našich recenzí již několikrát zmiňovali, její výrobky (převážně studiové mikrofony) v setech tuzemských studiových i „pódiových“ zvukařů již velmi zdomácněly.

Univerzální kondenzátorové mikrofony

SE ELECTRONICS

sE4400aST

Petr Los
los@music-store.cz

Doporučená cena: 30 040,- Kč
(za párovanou dvojici)

Distributor: Audiopro s.r.o.
Lužná 591, 160 00 Praha 6
tel.: 257-011-177
sales@audiopro.cz, www.audiopro.cz

Sleduji tuto firmu již od té doby, kdy se objevila na našem trhu a měl jsem také to štěstí seznámit se s několika jejími produkty, se kterými jsem se pak už jen těžko loučil. Proto jsem s velkou chutí sáhl po páru univerzálních kondenzátorových mikrofonů sE4400a.

KTERAK PÁNI PRÁCI MĚLI, ČÍMŽTO NA VZHLED NEHLEDĚLI...

Konec nepříliš slunného léta jsme měli celkem hekticky vyplněný vyčerpávajícím natáčením mimo studio. Čekaly nás dva kostely a několik zcela odlišných koncertních sálů. Zkrátka rozdílné prostory, kde využijete mnoho mikrofonů (dobrých) jako sůl. Pod zorným úhlem těchto pracovních vyhlídek jsem také velmi radostně přijal zprávu o posílení našeho parku o spárovanou dvojici mikrofonů, které tak trochu předcházela pověst á la „prej vypadaj jako AKGčka C414ky a jsou to holky pro všechno“. Když mikrofony dorazily, jen letmo jsem je v návalu práce běžně shlédl a šup s nimi do akce. Ale každá recenze má svůj řád a proto ani já nebudu předbíhat.

DOPORUČENO JEST MIKROFÓNY ZEVRUBNĚ PROHLÍŽETI...

Jak bývá u sE Electronics zvykem, jsou mikrofony dodávány v pevném okovaném pouzdře vyloženém molitanem. V našem případě byla ve spodní části kufru pevná vytvarovaná guma a v ní uloženy oba mikrofony, odpružené držáky i krátká hrazdička. Mikrofony nás zaujaly již na první pohled vyšším počtem prepínačů, než bývá zvykem. Nevím, jak mám popsat jejich tvar, ale (jak ostatně můžete vidět v obrazové dokumentaci) nejedná se o klasicky kulaté mikrofony a svým účelným designem opravdu nezastírají podobnost s AKG C414. Myslím, že návrháři sE Electronics z tohoto modelu vycházeli. Proč také ne? AKG C414 tvoří spolu s Neumannem U87 „svatou dvojici“, na kterou žádný profil nedá dopustit. Mikrofony sE4400a mají černou barvu a matný (jakoby sametový) povrch. Tato barva je speciální antireflexní nátěr, umožňující práci například v televizi, divadle a tam, kde nechceme, aby byl příliš nápadný či neupoutal „oko“ kamery... Uprostřed těla sE4400a najdeme plastické logo firmy, vyvedené v tak temně modré barvě, že jsem si ji všiml teprve v okamžiku, kdy jsem psal tuto recenzi a mikrofony přede mnou ležely na stole. Pod logem je drobné bílé typové označení mikrofonu.

Mikrofony disponují čtyřmi prepínači. Zcela vlevo najdeme třístupňové prepínání útlumu -10, 0, -20 dB. Tento prepínač umožňuje uživateli prepínat citlivost při natáčení hlasitějšího zdroje signálu (kytarový aparát, velký buben). Tim se samozřejmě zvyšuje flexibilita mikrofonu. Druhý prepínač slouží k ořezu 60 Hz, 0 a 120 Hz. Tato možnost dvojitě frekvence je skvělá, protože jsem se často setkal u ořezu s poměrně nevyhovujícím frekvenčním nastavením. Buď řezal příliš nízko nebo už moc vysoko.

Nedávno tuto funkci vyzdvihoval i veterán recordingu Vašek Vlachý a dokonce by si prý vzal Low Cut Filter s sebou i na pustý ostrov. :o) Fakt je ten, že při použití dostáváte v podstatě čistý signál hned na začátku. Dalšími dvěma prepínači pak uživatel volí různé typy směrových charakteristik a ty jsou bezpochyby velkým plusem těchto mikrofonů.

Prvním prepínačem volíme základní typy tří směrových charakteristik: kulovou, kardioidní a osmičkovou. V případě kardioidní směrové charakteristiky máme však ještě k dispozici „podvolbu“ mezi kardioidou a hyperkardioidní směrovostí (mezi nimi vybíráme posledním prepínačem (předcházející musí být samozřejmě nastaven právě na kardioidu)), což nám suma sumárum dává celkem 4 použitelné směrové charakteristiky na jednom mikrofonu. Již první okamžiky testování potvrdily, že elektronika mikrofonu skutečně je sto nabídnout značně čistý přenos signálu a sametově jemné podání. Horní část mikrofonu, kryjící kondenzátorovou vložku se zlatem napařovanou palcovou membránou, je chráněna bytelným dvojitým pletivem. První je hrubší a kapsli chrání, zatímco druhé (jemnější) zabráňuje přílišným vzduchovým rázům útočit na kapsli mikrofonu a průniku nečistot k vložce (prach, prskance, třísky z paliček). Přes horní část mikrofonu je z boku ještě vedena ocelová zpevňující výztuha zabráňující promáčknutí koše s kapslí při náhodném pádu či úderu (jen to ne). Stejně jako u C414 je i zde ze spodní části vyvedena kovová trubice a do ní je umístěn XLR výstup.

Trubice je zároveň bodem, kde je mikrofon upevněn k odpruženému držáku. Držák alias „pavouk“ je v tomto případě opravdu velmi exotickým arachno tvorem. Nejenže má originální tvar, ale dává také méně omezené možnosti polohování mikrofonu, které je vzhledem k aspiraci sE4400a na „všeuměla“ dost zásadní. Zapomenejte tedy na klasický kulový držák obepínající mikrofon ze všech stran. Tento je zepředu otevřený a jeho těžiště je právě na přední části. Na rozdíl od klasiky má dva klouby! První slouží k přichycení „Oduly“ ke stojanu, druhý k uchycení a nastavení pozice mikrofonu. (Je zde také kovová objímka, do které zasuneme výše zmiňovanou trubici s konektorem a objímku utáhneme.) Mikrofon pak můžeme plynule polohovat dle libosti, tzn. můžeme jej umístit jak do svislé (například pro zpěv), tak do vodorovné polohy (při snímání bubinky). Tuto flexibilitu jsme ocenili zejména při snímání v terénu z vysokých stojanů, kdy bylo díky tomuto řešení možné sE4400a hodně vyklopit směrem kupředu (mikrofon může v držáku klidně i viset). Nosné části pavouka jsou velmi pevné, ale i úzké a tak nebrání zvuku přicházet na mikrofon

ze všech stran. Řekl bych, že zvukaři tento unikátně řešený držák ocení například i při snímání velkého bubnu (mikrofon snese i akustický tlak bicích nástrojů, ale o tom až později).

V kufru je též jako příslušenství přibalena cca třiceticentimetrová lišta, která je vhodná pro stereofonní záznam. Je koncipována běžným způsobem, tedy na dva pohyblivé šrouby s možností nastavení. Na různé vzdálenosti od sebe se připevní mikrofonní držáky s mikrofony. Lišta se pak přišroubuje na stojan. Protože pro účely našeho natáčení byla tato lišta krátká, používali jsme svou, mnohem delší. Zbývá jen dodat, že v příslušenství jsou též redukce pro mikrofonní stojany, takže nemusíte běžet před kšeftem do hudebnin a shánět je.

KTERAK PÁNI NAHRÁVALI ACO Z TOHO VZEŠLO DOBRÉHO...

Při letmém pohledu na výrobcem přiložený graf je patrné, že při použití všech charakteristik je průběh stále velmi vyrovnaný, neřku-li referenční. Malé zdvihy jsou pouze v oblasti 10 kHz. Tato referenčnost je znakem špičkových mikrofonů typu právě C414, DPA, Neumann aj. Z tohoto důvodu nám bylo jasné, že nezklamou. Ostatně ani další technické specifikace nevyhlížely nijak špatně (frekvenční rozsah 20 Hz až 20 kHz, úroveň zpracovatelného akustického tlaku 130 dB (při 0.5% THD@1000 Hz), vstupní ekvivalentní šum 17 dB (podle vážené křivky A), citlivost 14.1 mV a vyžadované standardní fantomové napájení 48 V, +/- 4 V).

Samozřejmě jsem si udělal ještě v předvečer natáčení doma malý test na mluvené slovo. Zvuk produkovaný mikrofony sE4400a byl až neuvěřitelně rovný, sametový a jakoby kulatý. Ani stopa po nějakém nasykávání či jiných pazvucích! Z tohoto důvodu jsme se rozhodli, že ho druhý den použijeme jako hlavní A-B pár s kulovou charakteristikou. Natáčeli jsme měli soubor hrající renesanční hudbu na repliky nástrojů jako je fidula, šalmaje, různé zvířecí rohy, dudy, djembe aj. Některé z nich, jak jsme zjistili

v průběhu natáčení, umí opravdu pěkně „řezat uši“ a mají hodně vysoký akustický tlak. Natáčelo se v husitském kostele v Novém Boru. Jde o původní luteránskou konstrukci s dřevěným stropem. Místnost se chová trochu jako klasický woodroom, ale s větším dozvukem. Jinak jde o velmi krásný a teplý prostor umístěný v klidné části města. Nerušily ani tradiční víkendové sekačky a cirkulárky zahradních kutilů. Na ORTF jsme použili ještě 2x Rode NT1000 a sóla jsme vykrývali AKG P420 a 451. Soubor natáčel náraz, jelo se místy až do osmi stop. Po každém dobrém náběru jsme kontrolovali výsledek na

monitorech Genelec 8020 A, které používáme v terénu. Když jsem pak poslouchal samotný A-B pár, utvrdil jsem se v tom, že se jedná o velmi skvěle propracované mikrofony produkující jedinečně pevný a detailní zvuk!

Tyto mikrofony jsem pak též použil ve studiu ke snímání ambientu při natáčení bluegrassové kytary. Šlo o americký nástroj Martin, určený speciálně pro tento styl. Též kytarista je kovaným hráčem, jemuž se prsty po hmatníku jen míhaly. Snímal jsem do čtyř stop (AKG P420 a Shure BG 4). Ambient byl pak dílem našich sE4400a v podobě ORTF s kardioidní charakteristikou. I zde jsem za vynaložení minimálního úsilí a při nulovém nastavení korekcí dosáhl maximálně uspokojivého zvuku!

Nakonec, přestože si myslím, že síla tohoto setu je právě ve snímání do stera, jsem vyčlenil jednu sE4400a pro studiové snímání horní blány malého bubnu. Bubínek byl sám o sobě velmi kvalitní (signovaný Jimmy de Grasso), takže u takového nástroje předpokládáte, že stačí přistříci dobrý mikrofon a je to... Díky perfektně promyšlenému dvojkolbovému držáku snadno mikrofon vyklopíte směrem kupředu nad snímáný zdroj a jeho manipulační pole je mnohem větší než u standardních pavouků (obepínajících mikrofon ze všech stran). Jako směrovou charakteristiku jsem použil kardioidu a posléze ji přepnul kvůli přeslechům zkusmo na hyperkardioidu. Útlum byl na -20 dB a ořez na 120 Hz. Zde tento opravdu velmi funkčně odřezával nechtěný přeslech z velkého bubnu. Záznam byl (i bez použití korekcí) stejně jako v předchozích případech naprosto věrný, pevný a kulatý. Nic nesýčelo, ani se jinak nepříznivě neozývalo. Sakra, takhle se plácnout přes kapsu a osadit jimi celou soupravu?! Hmm, konec utopie, v každém případě se mi znovu potvrdila avizovaná univerzálnost sE4400a.

Samozřejmě jsem jeden z mikrofonů použil též na natáčení zpěvů. Shodou okolností měl mikrofon, na který pravidelně točíme, můj kolega, takže jsem chtěl použít AKG, ale pak mě napadlo, proč nevyzkoušet naše sEčko. Natáčel jsem rockového zpěváka z liberecké kapely, song byl pěkně různý; od šeptandy až po exponovaný řvavý chraplák. Na mikrofonu jsem nastavil ořez 60 Hz a jako charakteristiku jsem si vybral hyperkardioidu. Tu jsem však v průběhu natáčení změnil, neboť zpěvák sebou mrskal a každou chvíli mi utíkal trochu mimo mikrofon. Tím jsem se nechtěně přesvědčil, že hyperkardioidní směrová charakteristika zabírá v opravdu úzkém poli. Toto se výborně uplatní tam, kde je potřeba co nejvíce eliminovat přeslechy. Se zpěvem nebyly vůbec žádné problémy. Maličko jsem přitlačil na 250 Hz, to aby zvuk měl plnější a analogovější charakter. Po natáčení jsem si natočený zpěv pustil ještě bez všech efektů (hallu), abych co nejlépe slyšel samotnou barvu mikrofonu. sE4400a se pak jevil jako velice neutrální, dalo by se napsat i referenční... Mikrofon nikterak nezabarvuje, prostě velice věrně přenáší to, co má a to je velká deviza!

VOX POPULI - VOX DEI!

Co tedy po dvou měsících strávených s sE 4400a můžeme dodat? Jedná se o výrobek v profesionální kvalitě produkující profesionální detailní zvuk (mikrofony sE mají v Evropě i Americe velmi dobrou pověst a řadu ocenění). Tento model mikrofonu má nejen díky možnosti přepínání směrovosti velmi široké použití! Osobně jej nejvíce oceňuji jako pár určený pro prostorové snímání (v prodeji je samozřejmě i jako „single“). Je o více jak dvacet tisíc levnější než set AKG C414 (což mě velmi překvapilo, neboť jsem čekal cenu mnohem vyšší), ale udělá téměř tutéž službu. Na rozdíl od AKG C 214 má zase všechny charakteristiky a unikátně řešené držáky! Oba mikrofony v setu jsou spárované. Rozhodnutí je tedy na každém z nás, ale pamatujte, že mizerný zvuk vám dobrou reklamu neudělá...

